

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.100/2021/17.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. szeptember 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2021. január 26. napján kihirdetett 14.B.153/2019/62. számú ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

A bűncselekményeik minősítésénél felhívja a Btk. 176. § (1) bekezdés negyedik fordulátát is.

A vagyonelkobzást Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben, a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon P/4/1/2018. szám alatt bevételezett és a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.17/2020. számú bűnjeljegyzék 26. tétele alatt nyilvántartott 1.029.500 (egymillió-huszonkilencezer-ötszáz) forintra, a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon P/4/4-7/2018. szám alatt bevételezett és a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.17/2020. számú bűnjeljegyzék 29-32. tételei alatt nyilvántartott 38.500 (harmincnyolcezer-ötszáz) forintra, a Magyar Államkincstár által Bü.93231. letéti számon kezelt és a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.17/2020. számú bűnjeljegyzék 27-28. tételei alatt nyilvántartott 2200 (kétezer-kétszáz) euróra és 100 (száz) horvát kunára, valamint a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon P/4/8/2018. szám alatt bevételezett és a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.17/2020. számú bűnjeljegyzék 38. tétele alatt nyilvántartott 20.000 (húszezer) forintra tekinti elrendeltnek.

Terhelt2 II. rendű vádlott szabadságvesztését 2 (két) és 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltását 3 (három) évre enyhíti.

Terhelt1 I. rendű vádlott 2018. június 13. napjától 2018. június 14. napjáig őrizetben, 2018. június 15. napjától 2018. június 30. napjáig előzetes letartóztatásban volt, 2018. július 1. napjától letartóztatásban van.

Az eljárás során lefoglalt és Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.17/2020. számú bűnjeljegyzék 6. és 12. tételei alatt nyilvántartott cigarettásdobozok, 7. és 23. tétele alatt nyilvántartott nejlonzacskók lefoglalásának megszüntetésére és e tárgyak megsemmisítésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. rendű vádlott 1.427.431 (egymilliónégyszázhuszonhétezer-négyszázharmincegy) forintot, Terhelt2 II. rendű vádlott 325.742 (háromszázhuszonötezer-hétszáznegyvenkét) forintot köteles megfizetni.

Terhelt1 I. rendű vádlott lakcíme lakcím1 szám, jelenlegi tartózkodási helye a Cím2.

Terhelt2 II. rendű vádlott lakcíme lakcím2 szám.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

Terhelt1 I. rendű vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

Az ítéltábla határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Balassagyarmati Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2021. január 26-án kihirdetett 14.B.153/2019/62. számú ítéletében Terhelt1 I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) és (3) bekezdés].

[2] A vádlottat 6 év 6 hónap szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

[4] Terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés].

[5] E vádlottat 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[6] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

[7] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt és bűnjelként kezelt tárgyakról is. A Bj.17/2020. számú bűnjeljegyzék 6. tétele alatti cigarettás doboz, 7. tétele alatti nejlonzacskó, 12. tétele alatti cigarettásdoboz, továbbá a 22. tétele alatti fehér por lefoglalását megszüntette, és azok megsemmisítését rendelte el. A 36. tétel alatti mobiltelefon és a 37. tétel alatti mobiltelefon lefoglalást megszüntette, előbbi Terhelt2 II. rendű vádlottnak, utóbbit Terhelt1 I. rendű vádlottnak kiadni rendelte. A 20., 21. és 23. tétel alatti zárt nejlontasakok, valamint a 25. tétel alatti mobiltelefon lefoglalását megszüntette, és e tárgyakat Terhelt1né részére kiadni rendelte. A 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32. és 38. tétel alatti készpénzre vagyonek Kobzást rendelt el.

[8] Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. rendű vádlottat 1.432.186 forint, Terhelt2 II. rendű vádlottat 320.987 forint megfizetésére kötelezte, míg a fennmaradó 461.200 forintot az államra terhelte.

[9] Az ítélet ellen az ügyészség Terhelt1 I. rendű vádlott terhére a büntetés súlyosítása, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése, a vádlottak és a védőik elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést, melynek írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a törvényszék Terhelt1 I. rendű vádlott esetében a büntetés kiszabása során a bűnösségi körülményeket nem kellő súllyal értékelte. Figyelmen kívül hagyta, hogy e vádlott huzamosabb ideje, egy terjesztői hálózat kiépítésén munkálkodva követte el a bűncselekményt, továbbá korábban is kábítószerrel összefüggő bűncselekmény miatt volt büntetve. Tekintettel arra, hogy e vádlott terhére megállapított bűncselekmény öt év húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a középérték tizenkét év és hat hónap szabadságvesztés, a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés – figyelemmel az enyhítő körülmények csekély számára is – eltúlzottan enyhe. Az ügyészség álláspontja szerint Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben a büntetési célok elérése érdekében a középértéket el nem érő, de ahhoz közeli tartamú szabadságvesztés, illetve ehhez igazodó mértékű közügyektől eltiltás kiszabása indokolt.

[10] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli ügyészség) a büntetőügy irataival együtt megküldött BF.815/2019/29. számú átiratában rámutatott arra, hogy a törvényszék által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mert a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 592. § (2) bekezdés a) pontja szerint hiányos. A tényállást a Be. 593. § (2) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet indokolásából történt átemeléssel, illetve az igazságügyi ügyész-szakértői vélemények megállapításainak rögzítésével ki kell egészíteni azzal, hogy mennyi volt az egyes

időpontokban lefoglalt kokain tiszta hatóanyag-tartalma, illetve az a jelentős mennyiség hány százalékának felelt meg. E kiegészítésekkel a tényállás megalapozottá, az ítélet felülbírálatra alkalmassá válik.

[11] A fellebbviteli ügyészség meglátása szerint a megalapozott, mérlegelésen alapuló tényállástól eltérő tények megállapítására nincs törvényes ok, új bizonyíték nem merült fel, ezért a felmentést célzó fellebbezések – figyelemmel a felülmérlegelési tilalomra – nem vezethetnek eredményre. A törvényszék az indokolási kötelezettségének részletesen eleget tett, ennek keretében a bizonyítékokat értékelte és logikus magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlottak védekezését. A fedett nyomozók eljárása, jelentéseik iratokhoz csatolása megfelelt a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 64. §-ban és 66. §-ban foglalt rendelkezéseknek, ezért azok bizonyítékként felhasználhatók voltak. Okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, a terhükre megállapított bűncselekményt is helyesen minősítette.

[12] Terhelt1 I. rendű vádlott esetében a büntetéskiszabási körülményeket alapvetően helyesen értékelte, de nem kellő nyomatékkal vette figyelembe, hogy e vádlott a bűncselekményt huzamosabb ideje, egy általa kiépített terjesztői hálózatra támaszkodva követte el. A büntetett előéletű, korábban is kábítószerrel összefüggő bűncselekményt megvalósító vádlottal szemben kiszabott, a büntetési tétel minimumát jelentősen meg nem haladó tartamú szabadságvesztés eltúlzottan enyhe, azt a középértékhez közelítő módon súlyosítani kell. Ezzel egyidejűleg arányosan a közügyektől eltiltás tartamát is fel kell emelni, és azt – mindkét vádlott vonatkozásában – mellékbüntetésként kell megjelölni.

[13] Utalt arra is, hogy a többszörösen büntetett Terhelt2 II. rendű vádlottnál a középértéket el nem érő tartamú szabadságvesztés inkább enyhe, annak tovább mérséklése nem indokolt.

[14] Kérte az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó ítéleti rendelkezés pontosítását akként, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott 2018. június 13-tól június 15-ig őrizetben, 2018. június 16-tól június 30-ig előzetes letartóztatásban volt, 2018. július 1-től letartóztatásban van.

[15] Az átirat szerint Terhelt1 I. rendű vádlott tekintetében a vagyonekbevételek alkalmazására törvényesen került sor, azonban a törvényszék tévedett, amikor az egyes pénzügyi bevételeket összességükben nem jelölte meg, illetőleg a vagyonekbevételeket a lefoglalásokra vonatkozó rendelkezések között tüntette fel, továbbá helytelenül számította hozzá a vádlott elfogásakor lefoglalt készpénz egy részét, 20.000 forintot, amelyet az átvásárláskor szintén a fedett nyomozó adott át, az a NEBEK tulajdonát képezte. Ezért a fellebbviteli ügyészség indítványozta, hogy az ítéltábla Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben a Btk. 74/A. § (2) bekezdés a) pontja alapján 1.029.500 forintra, 2.200 euróra és 100 horvát kunára, valamint a Btk. 74. § (1) bekezdés b) pontja alapján 38.500 forintra rendeljen vagyonekbevételeket, míg a 20.000 forint lefoglalását szüntesse meg, és azt adja ki a NEBEK Bűnügyi Ellátó Igazgatóságának, mint tulajdonosnak.

[16] A törvényszék szükségtelenül rendelkezett továbbá a bűneljegyzék 6., 7., 12. és 23. tétele alatti dolgokról, ugyanis azokról a Salgótarjáni Járásbíróság a 2019. október 14-én

véglegessé vált 6.Bny.244/2019/3. számú végzésében már döntött, így az ezekre vonatkozó rendelkezést mellőzni kell.

[17] A fellebbviteli ügyészség azt is jelezte, hogy a nyomozás során kihallgatott tanú12 tanú kizárólag Terhelt2 II. rendű vádlottról nyilatkozott, így az e tanú útiköltségével felmerült bűnügyi költséget a törvényszék tévesen terhelte Terhelt1 I. rendű vádlottra, azt Terhelt2 II. rendű vádlottnak kell megfizetnie.

[18] Terhelt1 I. rendű vádlott védője fellebbezése írásos indokolásában – módosítva fellebbezése korábban megjelölt céljait – elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 609. § (2) bekezdés a) és b) pontjaiban írt okokból helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, és utasítsa a törvényszéket új eljárás lefolytatására, mivel az elsőfokú bírósági eljárásban a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket megsértették, valamint a törvényes jogainak gyakorlásában a védencét korlátozták.

[19] A védelem álláspontja szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: korábbi Be.) 178. § (2) bekezdése nem engedi meg, hogy a nyomozó hatóság a törvényen kívül más jogszabályban rögzített bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtést végezzen, márpedig a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 2018. április 16-án kelt 12700-60/30/2018.Átük. ügyszámú jelentéséből az derül ki, hogy a nyomozó hatóság a büntetőeljárással párhuzamosan egyéb adatszerző tevékenység keretében titkos információgyűjtést folytatott. E titkos információgyűjtés mindenképpen aggályokat vet fel annak jogszerűségével, illetve az egyéb adatszerzés tartalmának bizonyítékként történő felhasználásával kapcsolatban.

[20] Kifogásolta azt is, hogy a törvényszék a védői érvekkel nem foglalkozott, továbbá nem adott számot arról, hogy a fedett nyomozó az engedélyben meghatározott jogszabályok mentén ténylegesen milyen bizonyítékokat szerzett be, ezeket az eljárásban miként használták fel, a bíróság hogyan értékelte, azoknak milyen bizonyító erőt tulajdonított, továbbá ezekre mit alapított a jogi értékelés és a tényállás megállapítása során. Ennek folytán kontrollálhatatlanná vált a védelem számára az, hogy a törvényszék miként vette figyelembe a védelem által előadottakat.

[21] A korábban hatályos és a jelenleg hatályban lévő büntetőeljárási törvény rendelkezései egyes számban *álvásárlást* tartalmaznak, ebből következően Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben alkalmazott több álvásárlás (amely a nyomozó hatóság jelentéseiben bizalmi vásárlásként került megnevezésre) nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. A védő szerint egyszeri álvásárlás foganatosításával is elérhető lett volna a nyomozó hatóságnak a tényállás felderítésére irányuló célja, a több álvásárlás a 2012/3/107. számon közzétett ítéltáblai határozatban foglalt megállapításokba, illetve a Be. 224. § (4) bekezdésében írt rendelkezésbe ütközik.

[22] A védő rávilágított arra, hogy a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének már hivatkozott jelentése egyéb adatszerző tevékenység keretében végzett, ügyési engedélyhez kötött bizalmi vásárlás végrehajtásáról szólt, ezzel szemben a Nógrád Megyei Főügyészség által kiadott TÜK.1/4-8/2018. számú átiratban az szerepel, hogy a fedett nyomozó alkalmazásának célja álvásárlás végrehajtása volt. Irrelevánsnak tartotta az

ügyészségnek azt a felvetését, miszerint a Be. 221. §-a egységesen álvásárlásként nevesíti a korábbi mintavásárlást és bizalmi vásárlást is, mivel a fedett nyomozó alkalmazására és az általa lebonyolított „bizalmi- és álvásárlás” foganatosítására a korábbi Be. hatálya alatt került sor. Védencével szemben nem a célszemély bizalmába férkőzése céljából végrehajtott bizalmi vásárlásra került sor, hanem – a bűncselekmény elkövetési tárgyának megrendelése a realizálás elősegítése érdekében – több álvásárlásra, egészen addig, amíg a megvásárolt kábítószer a jelentős mennyiséget el nem érte. A már hivatkozott ítéltáblai határozat szerint (amelyet utóbb a jogalkotó a Be. 224. § (4) bekezdésébe is beépített) a fedett nyomozó az álvásárlások során nem valósíthat meg konkrét felbujtói magatartást, és nem terelheti az elkövetőt súlyosabb bűncselekmény felé, mint amit az eredetileg meg akart valósítani.

[23] Hangsúlyozta, hogy a fedett nyomozó nem akkor végez jogszerű tevékenységet, ha alkalmazására van ügyészi engedély, hanem csak abban az esetben, ha alkalmazása megfelel a jogszabályi előírásoknak. Ráadásul a védelem akkor tudja ellenőrizni a fedett nyomozó eljárásának törvényességét, ha az ügyészi engedélyt vagy legalább annak kivonatát ismeri. Amennyiben az engedély nyílt irat volt, érthetetlen, hogy a védelem azt miért nem ismerheti meg, ha viszont minősített adatnak számít, akkor is lehetőség lett volna arra, hogy a Be. 106. § (3) bekezdése szerint az engedélynek a minősített adatot nem tartalmazó kivonatát ismertetni kellett volna a védelemmel, illetve a Be. 39. § (1) bekezdés j) pontja értelmében a terhelttel.

[24] A védő szerint az eljárás iratainak hiányossága miatt nem volt lehetőség ellenőrizni és nyomon követni, hogy az eljárás során – a fedett nyomozón kívül – még ki érintkezett a kábítószerrel, azt ki birtokolta, szállította, mérte, csomagolta, illetve mindezt milyen engedély alapján tette. E körben az eljárás során indítványozták, hogy a törvényszék szerezze be azokat az iratokat, amelyekből pontosan meg lehetett volna állapítani, hogy milyen eljárásban, kik és milyen felhatalmazás alapján érintkeztek a kábítószerrel. A Be. 39. § (1) bekezdés g) pontja és a 519. § (1) bekezdése szerint előterjesztett indítványról a törvényszék – a Be. 519. § (2) bekezdésébe foglaltak ellenére – nem döntött, annak kapcsán indokolási kötelezettségét nem teljesítette. Márpedig ennek a bizonyítási indítványnak a teljesítése azért is fontos lett volna, mert a bűncselekmény minősítése azon hatóanyag-tartalom alapján került sor, amelyről nem tudni, hogy annak tényleges meghatározása ki által, milyen felhatalmazás birtokában és hogyan történt.

[25] Sérelmezte azt is, hogy a törvényszék ugyancsak nem bírálta el a védelemnek és Terhelt I. rendű vádlottnak azt a bizonyítási indítványát, hogy akár zártkörű hírközlő eszköz útján, de kerüljön sor a fedett nyomozó tanúként történő kihallgatására. Ennek következtében a védelem nem volt abban a helyzetben, hogy ellenőrizni tudja a fedett nyomozó által írt jelentéseket, amelyekre a törvényszék az ítéleti tényállást is alapította. A védő érvelése szerint a nyomozó hatóság jelentése – minden további transzformáció nélkül – nem minősül bizonyítéknak, hiszen az nem csak a jelentést megíró szubjektumát tartalmazza, hanem annak keletkezési forrása sem kontrollálható megfelelően. Amennyiben a fedett nyomozó úgy írja meg a jelentését, hogy azt hanganyaggal rögzíti, az ilyen hanganyag meghallgatható és ellenőrizhető, így maga a jelentés a hanganyaggal együtt bizonyítékként figyelembe vehető.

[26] A védő szerint a bizonyítási indítványok valamilyen szintű elbírálása nélkül a bizonyítási eljárást nem lehet befejezettnek nyilvánítani, ennek elsődleges oka az, hogy a terhelt a védekezési joga keretében indítványait formálhatja, befolyásolhatja az eljárást.

Azáltal, hogy bizonyítási indítványai nem lettek elbírálva, a törvényszék megfosztotta a vádlottat, hogy ismételten bizonyítási indítványt tessen az adott körben immár más tartalommal.

[27] A védelem a másodlagos, a kiszabott szabadságvesztés enyhítését célzó indítványát fenntartotta. E körben kifejtette, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott az ítélet meghozatalakor szerepelt ugyan a büntettesek nyilvántartásába, de nem minősült büntetett előéletűnek. További enyhítő körülményként kérte értékelni a vádlott rendezett családi és anyagi körülményeit, azt, hogy több munkavállalót foglalkoztató gazdasági társaságot vezet, valamint azt is, hogy hosszabb időt töltött letartóztatásban.

[28] A nyilvános ülésen előadott perbeszédében Terhelt1 I. rendű vádlott védője a jogorvoslata elsődleges célját a felmentésben jelölte meg, egyebekben a fellebbezése írásos indokolásának lényeges részét ismételte meg.

[29] Előadta továbbá azt, hogy nem állnak a védelem rendelkezésére a fedett nyomozó és Terhelt1 I. rendű vádlott között létrejött első találkozásra vonatkozó adatok, így az sem tudható, hogy ott mi történt, ki és mit mondott. Hasonlóképpen az ügyiratok arra vonatkozóan sem tartalmazznak adatokat, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott kábítószer-kereskedelemmel foglalkozott, illetve hosszabb ideje terjesztői hálózatot tartott fenn.

[30] Fenntartotta, hogy a fedett nyomozó részéről az egy alkalommal történt bizalmi vásárlásra és a három álvásárlásra azért került sor, hogy a cselekmény a súlyosabb minősítést megalapozó jelentős mennyiség alsó határát meghaladja.

[31] Érvelése szerint nem igazolt, hogy a vádlottak az „izé” szó alatt kokaint értettek, a tárgyaláson meghallgatott hangfelvételből inkább az volt megállapítható, hogy az egyébként sem túl nagy szókincsrel rendelkező vádlottak lényegében kötőszóként használták. Kétségesse teszi a tényállás megalapozottságát az a körülmény is, hogy Terhelt1 I. rendű vádlottnak gyakorlatilag alig lett volna nyeresége azon, ha a 66,58 gramm kokaint 1.500.000 forintért értékesíti.

[32] Ismét sérelmezte, hogy az ügyész engedélyét és az ezzel kapcsolatos dokumentációt nem ismerhették meg, meg kellett elégedniük azzal az átirattal, miszerint a főügyész hozzájárult a fedett nyomozó alkalmazásához.

[33] Fellebbezésének másodlagos, a büntetés enyhítésére irányuló részét akként pontosította, hogy a korábbiakban már előadott okok alapján indítványozza a szabadságvesztésnek 2 évre történő mérséklését és a végrehajtás felfüggesztését.

[34] Terhelt2 II. rendű vádlott védője fellebbezése részletes indokolásában előadta, hogy a védenca bűnösségének kimondásához nem elégséges a titkos adatszerzés során rögzített telefonbeszélgetések tartalma, illetőleg a beszélgetés alkalmával az „izé” kifejezés használata. A hivatkozott közlésekből legfeljebb annyi állapítható meg, hogy a vádlott olyan anyaggal kereskedett, amelyet el akart rejteni a hatóságok elől, ebből azonban nem következik, hogy az eladott anyag a kábítószeres listáján szerepelt volna. Erre tekintettel

téves ténybeli következtetés folytán megalapozatlanok azok a ténymegállapítások, amelyek szerint Terhelt2 II. rendű vádlott közreműködött kábítószerrel való kereskedelembe. E körben a védő utalt a Be. 7. § (4) bekezdésében meghatározott in dubio pro reo elvére, az ezzel, illetőleg a titkos adatszerzés eredményének felhasználásával kapcsolatos bírósági határozatokra. Kiemelte, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint önmagában a titkos adatszerzéssel lefolytatott bizonyítás, ha egyéb adatok azt kétséget kizáróan nem támasztják alá, illetőleg nem erősítik meg, a büntetőjogi felelősség megállapítására általában nem alkalmasak. A titkos adatszerzéssel vagy titkos információgyűjtéssel beszerzett bizonyításnál is fontos, hogy a bűnösséget tényadatok támasszák alá.

[35] A másodlagos, a büntetés enyhítését célzó indítványa körében rámutatott arra, hogy a törvényszék az enyhítő körülményeket nem teljeskörűen értékelte. Figyelmén kívül hagyta, hogy a Terhelt2 II. rendű vádlottal összefüggésben megállapított kábítószer mennyisége nem érte el a csekély mennyiség felső határát. Márpedig a Fővárosi Ítéltábla több határozatában is rögzítette, hogy a kábítószerre elkövetett bűncselekményeknél a büntetés kiszabása során komoly jelentősége van annak, hogy az elkövető cselekménye a jelentős mennyiség alsó határát alig haladja meg, vagy az említett határt több ezerszeresen meghaladó mennyiségről van szó.

[36] További enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy védenca a bűncselekményt más személy ráhatására vagy befolyása alatt követte el.

[37] A súlyosító körülmények kapcsán előadta, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott előélete valóban nem kedvező, de nem is különösen súlyos, mivel az általa korábban elkövetett bűncselekmények konkrét tárgyi súlya nem volt jelentős. Az egyetlen kivétel a rablás, amely azonban – a kiszabott büntetésre is tekintettel – nem volt komoly tárgyi súlyú. Ráadásul az előéleti adatoknál felsorolt bűncselekmények elkövetési ideje többségében tizenöt-húsz évvel korábbi a jelen ügyben elbírált bűncselekményhez képest; a legkésőbbi a 2014-ben elkövetett hamis vád vétsége, amely teljesen más jellegű cselekmény a jelen ügy tárgyához viszonyítva.

[38] A védő szerint, ha az előélet miatt nem is indokolt az enyhítő szakasz alkalmazása, de a bűncselekmény konkrét tárgyi súlya miatt szükség van a szabadságvesztésnek a büntetési tétel alsó határával azonos mértékben történő meghatározására.

[39] A nyilvános ülésen a perbeszédében Terhelt2 II. rendű vádlott védője fenntartotta, hogy a telefonbeszélgetések során elhangzott „izé” kifejezés kapcsán nem bizonyított, hogy az kokainra vagy más kábítószerre vonatkozott. Számtalan olyan egyéb anyag van, amelyek nem szerepelnek a kábítószeres listáján.

[40] A hónapokkal később, 2018. június 13-án a védenca lakásában lefoglalt – saját fogyasztásra tartott – amfetamin- és kokainmaradvány sem igazolja a kábítószerrel való kereskedést, abból egyébként sem lehet megállapítani a vád szerint értékesített kábítószer fajtáját és hatóanyag-tartalmát.

[41] Az eltérő irányú jogorvoslatok közül az ítéltábla Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában a büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezést találta alaposnak.

[42] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A védelmi fellebbezések a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezéseket is támadták, így az ítélet korlátozott felülbírálatának nem volt helye [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezések, valamint az indokolás helyességének vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[43] Megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan a Be. 608. § (1) bekezdésében írt abszolút eljárási szabálysértés, amely a felülbírálat tárgyát képező ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására indokolná.

[44] A törvényszék nem valósított meg olyan, a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására.

[45] Az elsőfokú bírósági eljárásban a vádlottak és a védők a törvényes jogaikat, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[46] Fellebbezésében Terhelt1 I. rendű vádlott védője azzal támadta a nyomozó hatóság, az ügyészség és a törvényszék eljárását, hogy titkos információgyűjtésre, a titkos adatszerzésre, a fedett nyomozó alkalmazására, az álvásárlásokra és a telefonbeszélgetések lehallgatására, majd ezek eredményének bizonyítékként való felhasználására törvénysértő módon került sor.

[47] A bizonyítás törvényességére vonatkozó alapvető szabály, hogy a bizonyítási eszközök felderítése, összegyűjtése, biztosítása és felhasználása során a Be. rendelkezése szerint kell eljárni [Be. 166. § (1) bekezdés].

[48] A bizonyítás eszközei a tanúvallomás, a terhelt vallomása, a szakvélemény, a pártfogó felügyelői vélemény, a tárgyi bizonyítási eszköz, ideértve az iratot és az okiratot is, valamint az elektronikus adat [Be. 165. § a-f) pont].

[49] A bizonyítékok értékelésére vonatkozó rendelkezések az alábbiak:

- a büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, és szabadon alkalmazható minden bizonyítási cselekmény [Be. 167. § (1) bekezdés első mondat];
- a büntetőeljárásban fel lehet használni azokat a tárgyi bizonyítási eszközöket, amelyeket valamely hatóság – jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása során – a büntetőeljárás megindítása előtt vagy azzal egyidejűleg készített, illetve beszerzett [Be. 167. § (2) bekezdés];
- a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük [Be. 167. § (3) bekezdés];
- a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdés];
- nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg [Be. 167. § (5) bekezdés].

[50] Figyelemmel arra, hogy a nyomozati cselekmények egy részére még a 2018. június 30-ig hatályban volt, a korábbi Be. rendelkezései szerint került sor, nem mellőzhető az alábbi átmeneti rendelkezések felhívása. A Be. rendelkezéseit – a Be. 868-876. §-ban meghatározott eltérésekkel – a hatálybalépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell [Be. 868. § (1) bekezdés]. A Be. hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban azt ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a Be. másként szabályozza [Be. 870. § (1) bekezdés]. A leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell megítélni [Be. 872. § (1) bekezdés].

[51] A fedett nyomozó tevékenysége és annak eredményének felhasználására vonatkozóan részben a Be. hatályba lépése előtti jogszabályi rendelkezéseket kellett alkalmazni, amelyek részben a korábbi Be. 178. § (2)-(4) bekezdésében, valamint az Rtv. 63-64 §-ban kerültek szabályozásra. Megjegyzendő, hogy a rendőrségi törvényt időközben többször módosították, így az alábbiakban ismertetett előírások a jelenleg hatályos Rtv.-ben máshol vagy másként vannak szabályozva.

[52] A titkos információgyűjtésre és a fedett nyomozó alkalmazására vonatkozó fontosabb rendelkezések – az elsőfokú ítélet indokolásában is írtak szerint – az alábbiak voltak.

[53] A nyomozó hatóság az adatszerző tevékenysége során az ügyész engedélyével a nyomozó hatóság olyan tagját is igénybe veheti, aki e minőségét leplezi (fedett nyomozó), valamint a reá irányadó törvény szerint más, bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtést is végezhet. A nyomozó hatóságnak az a tagja, aki az adatszerzést

végezte, erről jelentést készít. A jelentés tartalmára a Be. 168. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók, nevezetesen a jelentésben fel kell tüntetni az eljáró hatóság megnevezését, az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megnevezését és a gyanúsított nevét, a nyomozási cselekmény helyét és idejét, az elvégzett eljárási cselekmények megjelölését, és ezek tartalmának tömör összefoglalását akként, hogy az eljárási szabályok megtartását is ellenőrizni lehessen. Az adatszerző tevékenységről szóló jelentést a nyomozó hatóság vezetője írja alá. Ha az ügyész a nyomozó hatóság adatszerző tevékenységének eredményét bizonyítékként kívánja felhasználni, az arról készített jelentést csatolja a nyomozás irataihoz. A nyomozó hatóság adatszerző tevékenységéről készített jelentés a nyomozás irataihoz történő csatolást követően az okiratra vonatkozó szabályok szerint használható fel bizonyítékként.

[54] A rendőrség – többek között – bűncselekmény elkövetésének megelőzése, megakadályozása, felderítése, megszakítása, az elkövető kilétének megállapítása, elfogása, bizonyítékok megszerzése érdekében titokban információt gyűjthet. A nyomozó hatóság már a nyomozás elrendelése előtt is végezhet titkos információgyűjtést, ennek célja még nem a bűncselekmény elkövetésének, az elkövető felderítésének bizonyítása (mivel még nem ismert, hogy történt-e bűncselekmény), hanem azt célozza, hogy felderítse, történt-e bűncselekmény, megelőzze vagy megszakítsa annak végrehajtását, feltérképezze a bűnözői csoportokat stb. A bíró engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtés során a nyomozó szervek informátort alkalmazhatnak, bizalmi személyt vagy a rendőrséggel titkosan együttműködő személyt vehetnek igénybe [Rtv. 64. § (1) bekezdés a) pont], az eljárás céljának leplezésével vagy a kilétét leplező fedett nyomozó igénybevételével információkat gyűjthetnek, adatot ellenőrizhetnek [Rtv. 64. § (1) bekezdés b) pont], a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható és vele kapcsolatba lévő személyt, valamint bűncselekménnyel kapcsolatban hozható helyiséget, épületet és más objektumot, terep- vagy útvonalszakaszt, járművet, eseményt megfigyelhetnek, arról információt gyűjthetnek, az észlelteket hang, kép, egyéb jel vagy nyom rögzítésére szolgáló technikai eszközzel rögzíthetik [Rtv. 64. § (1) bekezdés d) pont], továbbá fedett nyomozó alkalmazásával – az ügyész engedélyével – álvásárlás, bizalmi vásárlás, bűnszervezetbe beépülés folytatásába vehetnek részt [Rtv. 64. § (1) bekezdés f) pont]. A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények során különös jelentősége van annak, hogy a bűnüldöző szervek – lehetőség szerint – ne csak a konkrét terjesztőket, hanem a kábítószer országba történő behozatalában, előállításában, feldolgozásában, tárolásában, szétosztásában részt vevő személyeket is beazonosítsa. Amennyiben a titkos információgyűjtés, az adatszerző tevékenység eredményét az ügyész bizonyítékként fel kívánja használni, akkor – a fentiekben írtak szerint – a keletkezett jelentést a nyomozati iratokhoz kell csatolnia. Az is előfordulhat, hogy e körben beszerzett információkat az utóbb megindult büntetőeljárás során nem lehet vagy nem célszerű bizonyítékként felhasználni. Értелеmszerűen ebben az esetben a beszerzett adatoknak a megismerésére sem a terhelt, sem a védelem nem jogosult, azok az ügyben bizonyítékot egyébként sem képeznek. Ezért sincs alapja annak a védelmi kifogásnak, miszerint a fedett nyomozó tevékenységére vonatkozó jelentésben megemlített titkos információgyűjtés során keletkezett adatok hiányoznak az eljárás ügyiratából.

[55] Jelen ügyben a fedett nyomozó alkalmazására ügyészi engedéllyel került sor, amelynek az ügyiratokhoz történő csatolása 2018. június 30-ig nem volt előírva. A 2018. július 1-jén hatályba lépett Be.-nek a 255. § (1) bekezdése már akként rendelkezik, hogy a fedett nyomozó alkalmazása esetén a végrehajtásról készített feljegyzést és a fedett nyomozó alkalmazására vonatkozó ügyészi engedélyt kell az eljárás ügyirataihoz csatolni. A

vádemelést követően a Nógrád Megyei Főügyészség 2019. november 18-i keltezésű, a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője részére címzett átirata kiállításával ennek a jogszabályi előírásnak kívánt megfelelni, igazolva azt, hogy az ügyész a fedett nyomozó alkalmazását 2018. február 13-án engedélyezte. A fedett nyomozó alkalmazásának célja a bűncselekménnyel összefüggő információk és bizonyítékok megszerzése, valamint álvásárlás végrehajtása volt. Az átirat külön kiemeli, hogy az engedélyezés 2018. február 13-án az alkalmazási tervre való felvezetéssel történt, amely nem lehet az eljárás ügyiratainak része. Kiemelendő, hogy az eljárás ügyiratainak megismerésére vonatkozó jog nem terjed ki azokra az iratokra, amelyek nem képezik az eljárás ügyiratainak részét, nevezetesen az ügyészség és a nyomozó hatóság között a felügyelet és irányítás gyakorlásával összefüggésben keletkezett ügyiratok [Be. 100. § (1)-(3) bekezdés]. A Be. csak példálózó felsorolást tartalmaz ezen ügyiratok vonatkozásában: ilyen iratok az ügyészségi utasítás, nyomozási terv, határozat tervezet és az előterjesztés. Az ügyészség átiratában hivatkozott alkalmazási terv illeszkedik abba a körbe, amelyre vonatkozóan a terheltet és a védelmet nem illeti meg a megismerési jog. Ezek az iratok egyébként nem tekinthetők a védelem által hivatkozott, a Be. 106. § (3) bekezdésén írt minősített adatot tartalmazó ügyiratnak.

[56] Az ítéltábla szerint nem vet fel törvényességi aggályokat az a tény, hogy a – fentiekben írt ok miatt – a fedett nyomozó alkalmazására vonatkozó konkrét ügyészi engedély nem áll rendelkezésre, ugyanis annak meglétét, az engedély számát (TÜK.1-4/2/2018.) és keltét az átirat, illetőleg a jelentések tartalma hitelesen igazolja.

[57] A jelentések szerint a fedett nyomozó igénybevételére minta, bizalmi és álvásárlás céljából került sor, erre vonatkozott az ügyészi engedély is. A fentiekben megjelölt átirat álvásárlásról szól, és miként arra az ügyészség helyesen hivatkozott a jelenleg hatályos Be. 222. § (2) bekezdés c) pontja már nem különböztet minta, bizalmi és álvásárlás között, azokat egységesen álvásárlásként nevezi meg. Hangsúlyozni kell, hogy sem a korábbi Be., sem az Rtv. nem írta elő, hogy az ügyészi engedélynek konkrétan meg kell jelölnie azt, hogy a fedett nyomozó igénybevétele álvásárlás vagy bizalmi vásárlás céljából történik. A korábbi Be. 178. § (1) bekezdése csak annyit ír elő, hogy a fedett nyomozó alkalmazásához szükség van ügyészi engedélyre, míg az Rtv. 64. § (1) bekezdés f) pontja szerint fedett nyomozó által végrehajtott mintavásárláshoz nem, de álvásárláshoz, bizalmi vásárláshoz kell az ügyészség engedélye. Az álvásárlás a fedett nyomozó színlelt vételi szándékán alapuló, a bűncselekmény elkövetőjének elfogása, továbbá a bűncselekmény tárgyi bizonyítékának biztosítása érdekében a dolog vételére irányuló leplezett megállapodás, és annak teljesítése [Rtv. 68/F. § b) pont]. A bizalmi vásárlás a fedett nyomozónak jogellenes kereskedelmi ügyletként megjelenő olyan leplezett tevékenysége, amelynek során a bűncselekmény tárgyi bizonyítási eszközét képező dolgot vásárol az eladó bizalmának erősítése, a *későbbi álvásárlás* elősegítése érdekében [Rtv. 68/F. § c) pont]. A fenti rendelkezése helyes értelmezése szerint a bizalmi vásárlás és az álvásárlás lényegében egymást feltételező tevékenységek, így értelmetlen is lenne, ha az ügyészi engedély csak az egyikre vagy a másikkra korlátozódna.

[58] Az ítéltábla nem értett egyet azzal a védelmi jogértelmezéssel, amely szerint a fedett nyomozó csak egyszer élhetett volna az álvásárlás lehetőségével, ilyen korlátozást ugyanis sem az eljárási törvény, sem az ágazati jogszabályok nem tartalmaznak. Nem megalapozott azon érvelés, miszerint a korábbi és a jelenlegi büntetőeljárási törvény egyes számban hivatkozik az álvásárlásra, ebből következően a több álvásárlás nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek. A büntetőeljárási törvény kizárólag olyan esetben használ

többes számot, ha a szabályozandó jogintézménynek, eljárási cselekménynek több típusa, fajtája van (például bizonyítási eljárások, a bizonyítás eszközei, kényszerintézkedések, leplezett eszközök), de minden esetben egyes számot alkalmaz, ha a konkrét jogintézményre, illetve eljárási cselekményre vonatkozó előírásokat rögzíti (például szemle, okirat, letartóztatás, álvásárlás, fedett nyomozó alkalmazása).

[59] A törvényszék foglalkozott azzal a védelmi felvetéssel is, miszerint a fedett nyomozó felbújtói magatartást tanúsított, és ez – figyelemmel a bírói gyakorlatra, illetve a jelenleg hatályos Be. 224. (4) bekezdésében foglaltakra – meg nem engedett. Az ítéltábla e hivatkozás elvetésével, illetőleg az ítélet indokolásában foglaltakkal (ítélet 76-78. pont) maradéktalanul egyetértett, mivel azok valós tényeken alapulnak:

- Terhelt1 I. rendű vádlott ellen azért rendelték el a nyomozást, mert adatok merültek fel arra, hogy kábítószerrel kereskedik,
- a nyomozás megindítása után a fedett nyomozóval történt találkozás során maga Terhelt1 I. rendű vádlott osztott meg információkat a beszerzési vonaláról, az általa alkalmanként beszerezhető kábítószer mennyiségéről (100-200 gramm), a vételi és eladási árról, a terjesztés módjáról, az illegális tevékenység leplezése érdekében alkalmazott „virágnyelvről”,
- a fedett nyomozó által megvásárolt kokain mennyisége alatta maradt a Terhelt1 I. rendű vádlott által hivatkozott 200 grammos felső határnak,
- ugyanabban az időszakban, amikor a fedett nyomozó által elvégzett álvásárlások történtek, Terhelt1 I. rendű vádlott bizonyítottan értékesített Terhelt2 II. rendű vádlott útján is kokaint.

[60] Nincs alapja annak a védői feltételezésnek, hogy a több álvásárlásnak az volt a célja, hogy az értékesített kábítószer mennyisége meghaladja a súlyosabb minősítést megalapozó jelentős mennyiség alsó határát. Egyrészt – a fentiekben írtak szerint – maga Terhelt1 I. rendű vádlott állította, hogy alkalmanként 100-200 gramm kokaint tudott beszerezni. Másrészt a többszöri álvásárlás feltehetően azt célozta, hogy a fedett nyomozó még inkább Terhelt1 I. rendű vádlott bizalmába férközzön, tőle további információkat szerezzen a beszerzési forrásról és a terjesztői hálózatról; az viszont nem vitatható, hogy e cél végül eredményre nem vezetett.

[61] A fedett nyomozó tevékenységéről készült, a nyomozó hatóság vezetője által aláírt jelentés megfelelt az akkor hatályos eljárási követelményeknek, így azok a bizonyítás során okirati bizonyítékként felhasználhatók voltak. Egyébként a releváns részletek tekintetében a jelentésben foglaltakat alátámasztották Terhelt1 és Terhelt2 közötti lezajlott telefonbeszélgetéseket rögzítő hangfelvételek is. Mivel erre vonatkozó törvényi előírás sem korábban nem volt, sem jelenleg nincs, értelmezhetetlen az a védelmi felvetés, hogy a jelentések tartalmi hitelességét csak akkor lehet elfogadni, ha a fedett nyomozónak a tevékenységéről készült jelentését hangfelvétel is rögzíti.

[62] Az ügyben bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre is sor került, ennek keretében, a korábbi Be. 200. § (1) bekezdés alapján hallgatta le a nyomozó hatóság – bírói engedéllyel – a nyomozás addigi adatai alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható Terhelt1 és Terhelt2 telefonbeszélgetéseit. A beszélgetések rögzítésének az a törvényi feltétele is fennállt, miszerint titkos adatszerzésnek csak öt évig terjedő vagy ennél súlyosabban büntetendő szándékos bűncselekmény esetében van helye [korábbi Be. 201. § (1) bekezdés a) pont]. A titkos adatszerzés engedélyezésére, a végrehajtására és annak eredményének felhasználására a korábbi Be. 203. §, 204. §, 206. §-ban foglalt rendelkezések betartásával került sor. A titkos adatszerzés végrehajtásáról készült jelentések és a hangfelvételek a nyomozati iratokhoz csatolva lettek, azok okiratra vonatkozó szabályok szerint kerültek felhasználásra.

[63] Hasonlóképpen alaptalan az a felvetés, amely szerint az eljárás iratainak hiányossága miatt ellenőrizhetetlenné vált a védelem számára annak nyomon követése, hogy a fedett nyomozón kívül kik és milyen jogszabályi felhatalmazás alapján érintkeztek a kábítószerrel, azt ki és milyen körülmények között birtokolta, szállította, mérte és csomagolta. A fedett nyomozó által megvásárolt kábítószer lefoglalását a nyomozó hatóság a korábbi Be. 151. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 115. § (1) bekezdésére és a Btk. 72. § (1) bekezdés c) pontjának első fordulatra is – a bizonyítás érdekében és az elkobzás biztosítására rendelte el, a bűnjeljegyzék kiállításával annak nyilvántartásáról gondoskodott, majd a kábítószer vizsgálatra megküldte az igazságügyi vegyész-szakértőnek. A lefoglalás elrendelésében, a bűnjeljegyzék kiállításában részt vevők, miként az igazságügyi vegyész-szakértő neve a kérdéses iratokon szerepel. A büntetőügyekre vonatkozóan általában is megállapítható, hogy nincs erre vonatkozó jogszabályi előírás, és egyébként is nyilvánvalóan szükségtelen az ügyiratokban való feltüntetése azon személyek nevének, beosztásának, akik a nyomozó hatóság részéről a lefoglalt dolog tárolásában, csomagolásában, lemérésében vagy szállításában közreműködtek.

[64] Az ítéltábla – a fentiekben részletesen kifejtett okokból – nem értett egyet a védelemnek a bizonyítás törvényességét érintő, lényegében a Be. 166. § (1) bekezdésére, a Be. 167. § (5) bekezdésére és a Be. 609. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kifogásaival.

[65] A törvényszék az ítélete indokolásában – szemben a védelem felvetésével – több helyen is reflektált a titkos információgyűjtés és a fedett nyomozó alkalmazása kapcsán előadott, releváns védelmi érvekre (*ítélet 70-77. pontjai, 81-82. pontjai*), tehát indokolási kötelezettségét e körben is teljesítette.

[66] Nem megalapozott az a felvetés sem, hogy a törvényszék nem bírálta el valamennyi bizonyítási indítványt, és ezek kapcsán nem tett eleget a Be. 561. § (2) bekezdés f) pontjában írt kötelezettségének sem, amely szerint a bíróságnak meg kell indokolnia a bizonyítási indítványok elutasítását. A bírósági eljárásban két bizonyítási indítvány előterjesztésére került sor: Terhelt1 I. rendű vádlott védője a 2020. február 27-én tartott tárgyaláson a fedett nyomozók tanúként történő kihallgatását (*20. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal*), míg Terhelt2 II. rendű vádlott védője 2020. szeptember 25-én írásban a tárgyaláson korábban már kihallgatott tanú1 és tanú2 tanúk ismételt kihallgatását (*47. számú beadvány*) indítványozta. A törvényszék a 2021. január 19-én tartott tárgyaláson a II. rendű védő bizonyítási indítványát elutasította (*61. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal*), majd ennek indokát is adta az ítélete 111. és 112. pontjában. Az eljáró bíró kérdésére a jelenlévő

ügyész, vádlottak és védők egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy további bizonyítási indítványuk nincs (61. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal). Ebből az a következtetés vonható le, hogy a védelem már nem tartotta fenn a fedett nyomozók tanúkénti kihallgatására vonatkozó indítványát. Megjegyzendő, hogy a Be. 255. § (2) bekezdés második mondata szerint a fedett nyomozó tanúkénti kihallgatására a vádemelés után kizárólag az ügyészség indítványára és akkor kerülhet sor, ha vallomása más módon nem pótolható. Jelen ügyben az ügyészség nem indítványozta a fedett nyomozók tanúként történő kihallgatását, de erre nem is volt szükség.

[67] Az ítéltábla osztotta a fellebbviteli ügyészség álláspontját a tekintetben, hogy az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában írt okból részben megalapozatlan, mert a törvényszék a tényállást hiányosan állapította meg. E megalapozatlanság azonban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető.

[68] A nyilvános ülésen előadottak alapján az ítéltábla kiegészíti a vádlottak személyi körülményeit: Terhelt1 I. rendű vádlott által vezetett gazdasági társaság a vádbeli időszakban nyomtatókhöz szükséges anyagok kereskedelmével foglalkozott, Terhelt2 II. rendű vádlott az élettársával együtt neveli a 3 éves közös gyermeküket és az élettársa korábbi kapcsolatából származó 7 éves gyermekét, tehát nem egy, hanem két kiskorú eltartásáról gondoskodik.

[69] Terhelt2 II. rendű vádlott előéleti adatait elírás miatt pontosítani kellett. E vádlottat a Gyöngyösi Városi Bíróság a 2006. március 17-én jogerőre emelkedett 9.B.48/2004/30. számú ítéletében a 2004. május 26-án elkövetett lopás büntette miatt 1 év börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra, a Mezőtúri Városi Bíróság a 2008. február 22-én jogerőre emelkedett B.119/2004/51. számú ítéletében a 2004. február 18-án elkövetett rablás büntette miatt 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[70] Az ítéltábla a tényállás hetedik és kilencedik bekezdését (ítélet 10. és 12. pontja) – figyelemmel az igazságügyi vegyész-szakértői véleményekben foglaltakra (nyomozati irat II. kötet 45-47., 95-97., 173-175., 211-215., 567-571. oldalai) az alábbiak szerint egészíti ki:

- „A Terhelt1 I. rendű vádlott által értékesített összes kábítószer tiszta hatóanyag-tartalma 62,56 gramm, amely meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, *annak 156%-a.*”

- „A II. rendű vádlottnál 2018. június 13-án tartott házkutatás során lefoglalt bűnjelek közül a tasakok és tasakdarabok, valamint alufólia-darab felületén található anyagmaradványok amfetamint és kokaint tartalmaztak. *Terhelt2 II. rendű vádlott által értékesített kokain és a tőle lefoglalt amfetamin és kokain összmennyisége nem éri el a csekély mennyiség felső határát.*”

[71] A tényállás harmadik bekezdése (ítélet 6. pont) az ügyiratok tartalmával egyezően rögzíti a 2018. március 8-án, március 22-én és április 17-én értékesített kábítószer összesített tiszta hatóanyag-tartalmát (33,24 gramm), a tényállás ötödik bekezdése (ítélet 8.

pont) a 2018. június 13-án értékesített kábítószer tiszta hatóanyag-tartalmát (29,32 gramm), illetve a tényállás hetedik bekezdése (*ítélet 10. pont*) a Terhelt1 I. rendű vádlott értékesített összes kábítószer 62,56 grammos tiszta hatóanyag-tartalmát. Az ítéltábla álláspontja szerint – szemben a fellebbviteli ügyészség átiratában foglaltakkal – szükségtelen a 2018. március 8-án, március 22-én és április 17-én értékesített kábítószer hatóanyag-tartalmának (3,94+14,11+15,19 gramm), illetőleg a négy napon értékesített kábítószernek a jelentős mennyiség meghatározott százaléka (9,9-35,3-38-73%) szerinti külön-külön történő megjelölése, figyelemmel arra, hogy a kérdéses mennyiségek csak Terhelt1 I. rendű vádlottra vonatkoznak, és a bűncselekmény minősítése az értékesített összes kábítószer alapján történik. Ki kell emelni, hogy a törvényszék az elsőfokú ítélet indokolásában (*ítélet 66. pont*) csakugyan külön-külön is meghatározta az egyes napokon értékesített kábítószer tiszta hatóanyag-tartalmát.

[72] A fentiekben írt kiegészítéssel a tényállás felderített, hiánytalan, irathú és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így az a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt az ítélet felülbírálata során.

[73] A törvényszék az ítélete indokolásában a bizonyítás anyagát képező ügyiratok tartalmának megfelelően ismertette a bizonyítási eszközöknek (terhelti- és tanúvallomások, szakvélemények, a fedett nyomozó tevékenységének eredményéről készült jelentések, a titkos adatszerzés során beszerzett adatokról készült kivonatok, egyéb okiratok) a büntetőjogi és büntetőeljárásjogi tények szempontjából lényeges tartalmát.

[74] A törvényszék a bizonyítás során beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelte, majd részletes, meggyőző és logikai hibáktól mentes indokát adta annak, hogy a vádlottak érdemi védekezését miért nem fogadta el, illetőleg a bűnösségüket – a váddal egyezően – mely bizonyítékok alapján látta megállapíthatónak. A mérlegelési tevékenysége alapját nem feltételezések, hanem konkrét bizonyítékból származó tényszerű adatok, körülmények képezték.

[75] Az ítéltábla álláspontja szerint a fedett nyomozó tevékenységére vonatkozó jelentések, a telefonbeszélgetések kivonata és hanganyaga értékelésénél a törvényszék logikai hibát nem vétett, megállapításai egyezők az ügyiratok tartalmával. E körben a védők felvetései lényegében a bírói mérlegelést, illetőleg annak eredményét támadták, amely megalapozott tényállás esetén eredményre – a felülmérlegelés tilalma folytán – nem vezethetett.

[76] A törvényszék a Terhelt1 I. rendű vádlottal és tanú1-el folytatott telefonbeszélgetések tartalmából, különösen az adagokra, a minőségre, a mellékhatásokra, a használata során tapasztaltakra („összetapadt az orrában”) vonatkozó megjegyzésekből helyesen vont le következtetést arra, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott is rendszeresen vett át kábítószer Terhelt1 I. rendű vádlottól, majd azt értékesítette. Az „izé” kifejezés alatt – figyelemmel a fedett nyomozóval közölt információra is – kizárólag a kokain érthető, sőt Terhelt2 II. rendű vádlott arról is naprakész információkkal rendelkezett, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott másoknak is (például a magát leplező fedett nyomozónak) értékesített a kábítószerből. Az, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott tisztában volt a tevékenység illegális voltával és lehetséges kockázataival, jól nyomon követhető a beszélgetés azon részéből,

amikor óvatosságra inti Terhelt1 I. rendű vádlottat éppen a fedett nyomozó részére történt értékesítés kapcsán. Okkal vetette el tehát a törvényszék Terhelt2 Nobert II. rendű vádlottnak azon védekezését, miszerint a telefonbeszélgetések során vágyfokozó szerekről volt szó, az e körben az elsőfokú ítélet indokolása az irányadó, annak megisméltése szükségtelen (*ítélet 101. pont*).

[77] Mindezekre tekintettel, az ítéltábla osztotta a törvényszék álláspontját a tekintetben, hogy a vádlottak a vád tárgyává tett bűncselekményeket megvalósították.

[78] A törvényszék törvényesen minősítette a vádlottak terhére megállapított bűncselekményeket, azonban az ítélet rendelkező részében a cselekményekre vonatkozó Btk. szakaszok felhívása során elmaradt a kábítószer-kereskedelem elkövetési magatartására („azzal kereskedik”) utaló IV. fordulat feltüntetése, így ezt az ítéltábla pótolta.

[79] A törvényszék által a büntetéskiszabás során feltárt alanyi és tárgyi tényezők kiegészítésre szorulnak: Terhelt1 I. rendű vádlott javára enyhítő körülményként értékelhető, hogy az eljárás során hosszabb időt töltött a személyi szabadsága elvonásával járó kényszerintézkedés hatálya alatt, továbbá kisebb súllyal azt is, hogy az értékesített kábítószer a jelentős mennyiség alsó határát mindössze 156%-kal haladta meg. A bíróságok kábítószer-kereskedelem esetén enyhítő körülményként értékelik, ha a kábítószer hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határát háromszoros-négyszeres mértékben haladja meg. Az ezzel kapcsolatos büntetéskiszabási gyakorlat azon alapul, hogy a kereskedési alakzatnál a különösen jelentős mennyiség nem minősítést befolyásoló tényező, így azonos tényállási keretek között értékelendők a jelentős mennyiség alsó határát éppen elérő és azt akár százszorososan meghaladó mennyiségre elkövetett kereskedői típusú magatartások is.

[80] Terhelt2 II. rendű vádlott esetében enyhítő körülmény, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[81] A Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartama igazodik a terhére megállapított bűncselekmény tárgyi súlyához, a vádlott társadalomra veszélyességéhez és a feltárt bűnösségi körülményekhez, így az ítéltábla nem látott lehetőséget a szabadságvesztés mértékének enyhítésére. Nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy e vádlott már büntetve kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt, maga hozott létre és tartott fenn terjesztői hálózatot (amely tények fokozzák a társadalomra veszélyességét), továbbá vele szemben a törvényszék lényegesen a középérték alatti tartamú szabadságvesztést szabott ki. Nem indokolt ugyanakkor a szabadságvesztés tartamának felemelése sem, figyelemmel a cselekménnyel érintett, a jelentős alsó határát alig meghaladó kábítószer mennyiségére, és a vádlott rendezett családi körülményeire.

[82] A törvényszék Terhelt1 I. rendű vádlott esetében – figyelemmel a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontjára és a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjára – törvényesen állapította meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját.

[83] Az ítéltábla a vádlott-társához képest lényegesen enyhébben minősülő bűncselekményt megvalósító Terhelt2 II. rendű vádlott esetében úgy ítélte meg, hogy a büntetési célok rövidebb tartamú szabadságvesztéssel is elérhetők. Ezért a szabadságvesztés mértékét e vádlott esetében 2 évre 6 hónapra enyhítette, és ezzel – figyelemmel a vádlottak eltérő szerepére is – a büntetésekben a belső arányosság is jobban érvényesül. Terhelt2 II. rendű vádlott előélete csakugyan kedvezőtlenebb, de nem hagyható figyelmen kívül, hogy előző büntetései túlnyomórészt tizenöt évvel korábbiak, és más jellegű, zömmel vagyoni elleni bűncselekmények miatt ítélték el.

[84] E vádlott esetében is törvényesen került sor a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározására [Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont] és feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja megállapítására [Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont].

[85] A szándékos bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottak méltatlanok a közügyek gyakorlására, ezért a törvényszék helyesen döntött a közügyektől eltiltás alkalmazásáról. Annak mértéke Terhelt1 I. rendű vádlott esetében megfelelő, míg Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában a közügyektől eltiltás tartamát az ítéltábla a másodfokon kiszabott szabadságvesztés mértékéhez igazodóan mérsékelte. Az ítéltábla – szemben a fellebbviteli ügyészség álláspontjával – nem látta indokoltnak a közügyektől eltiltásnál annak feltüntetését, hogy mellékbüntetésről van szó, ugyanis erre a végrehajtás szempontjából nincs szükség, és az ítélkezési gyakorlat a szabadságvesztésnél sem jelöli meg, hogy büntetésként kerül kiszabásra.

[86] A törvényszék megalapozottan rendelt el a vagyoneklkobzást, azonban tévedett, amikor elmulasztotta megjelölni, hogy a Btk. 63. § (1) bekezdés f) pontja szerinti intézkedést melyik vádlottal szemben és konkrétan mely vagyoni tárgyra alkalmazta, továbbá erről a lefoglalt dolgok kapcsán rendelkezett. Az ítélet indokolásában a büntető anyagi jogi rendelkezések felhívása is hiányos. Ezért a vagyoneklkobzásra vonatkozó ítéleti rendelkezés és az indokolás kiegészítésre, pontosításra szorult.

[87] A vagyoneklkobzást Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben kellett elrendelni a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elfogásakor nála megtalált, a bűncselekmény elkövetése során szerzett készpénzre (38.500 forintra és 20.000 forintra), valamint a Btk. 74/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján a lakásában lefoglalt, a kábítószerrel kereskedés elkövetésének ideje alatt szerzett készpénzre (1.029.550 forintra, 2200 euróra és 100 horvát kunára). A vádlott az eljárás során – a csatolt bankszámla-kivonat ellenére – nem tudta hitelesen igazolni azt, hogy a lakásán lévő nagyszámú készpénz a saját vagy hozzátartozója legális jövedelméből származott volna. Téves a fellebbviteli ügyészségnek a 20.000 forintra vonatkozó indítványa, mivel a fedett nyomozó 2018. június 13-án a tényállásban is megállapítottan 1.500.000 forintot adott át Terhelt1 I. rendű vádlottnak, ezt az összeget a vádlottól lefoglalták, és a nyomozás során a NEBEK-nek kiadták (*jegyzőkönyv bűnjeltárgyak átadásáról és átvételéről, nyomozati irat II. kötet 253-255. oldal*). A vádlottól lefoglalt további 20.000 forint sorozatszámában sem egyezett a fedett nyomozó által átadott készpénzzel, ezért került sor a 20.000 forintra a többi bankjegytől való elkülönítésére (*feljegyzés, nyomozati irat II. kötet 257. oldal*).

[88] Az ítéltábla osztotta a fellebbviteli ügyészség álláspontját a tekintetben, hogy az előzetes fogvatartásra vonatkozó adatok pontosításra szorulnak, ennek eleget is tett, egyebekben a törvényszék az őrizetben és letartóztatásban (előzetes letartóztatásban) töltött idő beszámításáról helyesen és törvényesen rendelkezett.

[89] A Salgótarjáni Járásbíróság a 2019. szeptember 24-én meghozott és 2019. október 4-én véglegessé vált végzésében csakugyan rendelkezett a bűnjeljegyzék 6. és 12. tételei alatti cigarettásdobozok, illetőleg 7. és 23. tételei alatti nejlonzacskók elkobzásáról, így azok kapcsán az ítéleti rendelkezést mellőzni kellett. Megjegyzendő, hogy a nyomozó hatóság ezeket a dolgokat a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalának érkeztető-bélyegzőjének lenyomata szerint a bíróságnak átadta. A lefoglalásról szóló egyéb rendelkezések helyesen és törvényesek.

[90] A törvényszék túlnyomórészt megalapozottan döntött a bűnügyi költség viseléséről, de az tanú12 tanú vonatkozásában utazási költség címén felmerült 4.750 forintot – miként azt a fellebbviteli ügyészség átirata helyesen tartalmazza – Terhelt2 II. rendű vádlottnak kell viselnie.

[91] Mindezekre figyelemmel, az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen – a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a vádlottak vonatkozásában a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben mindkét vádlott tekintetében a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[92] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet rendelkező részében írt személyi adatokat a lakcímnnyilvántartás adatai alapján helyesbítette, egyidejűleg a Be. 10. § (1) bekezdés 15. pontja alapján feltüntette Terhelt1 I. rendű vádlott tényleges tartózkodási helyeként a fogva tartás helyét.

[93] Terhelt1 I. rendű vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú eljárás befejezéséig letartóztatásba töltött időt is be kellett számítani a kiszabott szabadságvesztésbe [Btk. 92. § (1) bekezdés].

[94] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdéseiben írt rendelkezések zárják ki.

Budapest, 2021. szeptember 14.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 2021. január 26. napján kihirdetett 14.B.153/2019/62. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.100/2021/17. számú határozata

folytán – Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak vonatkozásában 2021. szeptember 14. napján jogerős.

Budapest, 2021. szeptember 14.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke